

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Főmunkatárs:	Hírdetések legutánjában, árszabály szerint.
Egész évre	8 kor.	BÉREZ GYULA	BÁNYI JÁNOS	Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdelési iroda fogad el.
Fél évre	4	Kiadóhivatal: a turocz-szt.-martoni „Magyar Nyomda”.		
Negyed évre	2	A lap szemle részét illető közleményes a szerkesztőség, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turocz-Szt.-Martonba küldendők.		

A társadalom és a magyar nyelv.

(b. gy.) Nem kicsinyelhetjük az iskola alapvető munkáját, de mégis kétségtelen, hogy a magyar nyelv terjedésének első és legfontosabb tényezője maga: a társadalom. Az iskola az alapot veti meg, a melyre az életnek, a társadalomnak építenie kell.

Amde nagy kérdés, hogy a társadalom teljesíti-e ez irányú feladatát? Épít-e a meglevő alagra? Avagy nem-e találkozunk oly közpályán működő férfakkal is, a kik bár mindennapi foglalkozásuk körében a magyar nyelvnek, és ezzel a magyar szellem terjesztésének hivatott apostolai, mégis társadalmi sőt néha családi érintkezésükben is idegen nyelvet használnak. És míg az iskolák fokozott munkássággal törekednek feladatukat a magyar beszéd tanítása érdekében is teljesíteni, addig a társadalom vajmi csekély érdeklődéssel kísérli, hogy a lelkes tanítószó buzgalma elért eredmény minél maradandóbbá tétessék.

A magyar nyelv terjedésének eszméjét csak a társadalom keltheti igazi életre; a magyar nyelvnek igazi ápolója is csak a társadalom lehet.

És ha így áll a dolog, arra kell törekednünk, hogy nemcsak hivatalos érintkezéseinknél, de a társadalomban, a családban is tényleg használjuk a magyar nyelvet.

Mert sokan vannak nálunk is a kik minden cselekedetükben talán, de idegen nyelven beszélnek olyanokkal is, a kik magyarul ép olyan jól tudnak mint mi.

Ebből nem az következik, hogy a más nyelvet gyűlöljük és mindenkiel, mindenáron magyarul akarjunk beszélni — mert az megrovandó soványság lenne, a melyre szükségünk nincs. Szívesen elbeszélünk a más nyelven is, ha az illető nem tud magyarul és anyanyelvén adunk felvilágosítást annak, a kinek nem volt alkalm a magyar beszédet elsajátítani.

De elítéljük azt, hogy magyar emberek, csupa nembanomságból, azonnal más nyelvhez fordulnak, a mint csak kis nyomát is látják annak, hogy a velük beszélő esetleg gondolkodva beszél magyarul.

Ez nem udvariassági ténny; ez, ily körülmények között, tisztán kényelmi kérdés. És vetek is egyuttal. Mert a helyett, hogy a hozzánk magyar nyelven fordulónak esetleg hibát kijavítanók, neki a mi magyar beszédünkkel a magyar nyelv gyakorlására alkalmat nyújtanak — a kényelmesebb részét választjuk a dolognak és mi is a reánk nézve idegen nyelvet használjuk, legtöbb esetben több nehézséggel, mint kienünk a magyart.

Igy aztán magunk engedjük szétfolyani azt a tudást, a melyet iskoláink, tanítványaink nagy fáradsággal, az állam és községek megfélekeztek pedig nagy költséggel megteremtettek.

Kereskedésekben, vendéglőkben és más nyilvános helyeken is megrögzött szokása az alkalmazottaknak, hogy oly emberek, akiket nem ismernek nemetül szóltnak meg. A németet tekintik a hazai földön is annak a volapüknek, a melyet minden embernek beszélnie kell. De ez még megjárna, ha aztán a magyar emberekkel is a kiket már jól ismernek, nem próbálkoznának meg németül vagy más idegen nyelven beszélni.

Mindezeket a bajokat csupán az öntudatos magyar társadalom segíthet. Ha mindannyian mindenütt a hol azt soványság nélkül feltehetjük, magyarul beszélünk, ha a hozzánk fordulóknak talán hibás magyar beszédet jóakarattal meghallgatjuk, őket helyreigazítjuk, ha a kereskedésekben, vendéglőkben s más nyilvános helyeken a magyar nyelvet használjuk, ha magán és családi körünkben is a magyar nyelvet tesszük társalgási nyelvvé, úgy mindannyiunk hivatva van apostola lenni a magyar nyelvnek.

Az iskolák mindenben a magyar géniust ápolják, tanítják, fejlesztik — és a mint az ifjak az iskola falai közül az életbe lépnek, már az első lépésnél maga a társadalom

hazudolja meg az iskolának hazafias törekvését, egész irányát.

Szűntelen hangoztatjuk azt a magasztos elvet, hogy „nyelvemben él a nemzet” de ennél többet aztán nem is teszünk.

Pedig a magyar hazafias társadalomnak itt a Felvidéken végre be kell látnia, hogy valamit mégis csak tennie kellene, ha nem akarja azt, hogy pár évtized múlva nyakára nőjjenek azok az elemek, a melyeket ma még könnyű szerrel ártalmatlanná lehet tenni.

Ehhez első sorban arra van szükség, hogy az iskola munkáját a társadalom folytassa, legyen a magyar géniuszunk apostola más is nemcsak a „nemzet nap száma”!

Megyei élet.

Turoczvármegye közg. bizottsága f. évi december hó 12-én tartotta meg rendes havi üléseit if. J. J. György főispán elnökölte alatt.

Jelen voltak *Beniczky* Kálmán alispán, *Záthureczky* Tamás arvaszéki elnök, *Kevecsky* István főjegyző, *Csepessányi* Ferencz tiszti ügyész, *Grunnisch* Geza kir. tanácsos pénzügyigazgató, *Berez* Gyula kir. tanfelügyelő, *Dr. Skultety* István kir. ügyész, *Borbély* Kálmán kir. főmérnök, *Dr. Husz* Jakab vármegyei főorvos, *Kevecsky* Imre közgazdasági előadó, továbbá *Cserey* Emil, *Justh* Ferencz, *Kontsek* György, *Klimo* Vilmos, *Dr. Lax* Adófi és *Rozsa* János közg. bizottsági tagok.

Jegyző *Dr. Beniczky* Ákos.

Kevecsky István főjegyző előadta a következő ügyeket: A turocz-szent-martoni kereskedők nagyobb része azt kéri, hogy Turocz-Szent-Marton a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarától a beszerzőcsempányaihoz csatlakozassék. Ezen kerület partoltag terjesztetik föl a kereskedelmi m. kir. Miniszterhez.

Schultz Lajos szucsányi lakos részére a vasút mentén egy csűr építésére az engedély megadott azonban feltételeken úgy, hogy a kassa-oderbergi vasút területére épített csűrét elhelyezze, vagy a vasút szomszárba rendezze az ügyet.

Jandk János ruttkai lakos a vasút mentén akar építeni. A helyszíni tárgyalás január 5-én tartatik meg.

A posta-távírdáigazgatóság tudatja, hogy a *vrizsoki* postahivatali postai ügynökségé akkor fog átalakítani, ha a jelenlegi postamesternő megozátása lejár. Ez tudomásul vetetett.

Kontsek György abrahámfalvi földbirtokos, Janos sertés szalintmányt adott föl Turocz-Szent-Martonban,

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

A mozgó asztalokról.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Irta: Bányi János.

Érdekes hírt hoztak a minap napilapjaink, a mely ékképen szolt:

Spiritizmus. *Hierából jelentik, hogy a potsdami udvari körökben megújult a spiritizmus nagyon kedvelt. Spiritista összejutások tartanak nap-nyolc óráig. Először állást, csontvázokat és magyarázatokat követelték; ezután rást a spiritista ülésen, a melyeken természetesen né látnak is szereplnek.*

De még e hírnél is érdekesebb az a körülmény, hogy azt minden megjegyezés, minden kommentár nélkül közölték s ezt az alkalmat is arra nem használták föl szkeptikus napilapjaink, hogy egyet ussenek a spiritizmuson, a mely szerint csak hóbert, vagy babona, vagy amite, vagy pedig mind a háromnak a vegyülése, hve pedig csokak vagy — poindok. Mert hiszen batran elmondhattak volna most is, hogy nincs az a hóbert a viagon, a mely hívekre ne talána, s azoknak a potsdami udvari köröknek a magyarázatát hivatalnokai, katonatisztjei s egyéb unatkozó urai és damai mindenesetre csak jób szorakozás és idöltöltés híján lehet össze azokkal a médiumokkal, hogy magukat becsapassak. Mendus volt decipi . . . Meg csak rossz neven se lehetne toak, napilapunktól venni ezt a kommentárt, mert nem annyira a malicia, mint inkább a teljes

és botrányos tájékozatlanság mondatna el velük ezt a gúnyos véleményét. Hiszen ok nem tudják — s nem is akarják tudni, — hogy a spiritizmus epp oly kísérleti tudomány, mint akár a fizika; nem tudják, hogy ennek a kísérleti tudománynak rengeteg irodalmi és miliotokra menő kutatói, hívei vannak és hogy a kísérleti és tapasztalati úton nyert igazságokat az u. n. pozitív tudományoknak egyetlen egy szovívoje sem donthette meg meg. Nem tudják, hogy evtezedek óta a született és a szeletti arisztokraczia és a tudomány kiváló emberei buvarkodtak e teren s szerették meg azt a meggyőződést, hogy a mit a spiritizmus a leleknek siron túli egyemi életéről, a vele való érintkezéseiéről és mindarról, a mi ezzel összefügg, állít, az mind való. Így, a melyet szemmelte ellenőrzőnyetekkel megczafálni nem lehet.

Pedig hát ugyancsak próbálkoznak ezzel az u. n. pozitív tudománnyal nemely harcászai, akik a materia imádói levén, a lelek önálló létezését s így annak halhatatlan voltát is mereven tagadják, — s ha egyiknek-másnak sikerül olyanice bizonyítékot szerezni a spiritizmus igazságai eien, melynek az értéke körülbelül olyan, mint ha valaki borús idő esetén a Napnak létezését tagadná, mivelhogy nem látjuk, — úgy akkor örömjaj futja be a jó naif napisajtót, és az őt bar jóhiszeműeg, de annál alaposabban becsapo tudóst, a mint a tudomány hoeset unempik, — a tiszta igazság rovasára, az olvasó közönség végtelen karára.

A napokban is hire jart lapjainkban, hogy egy Fourney nevű tudos hosszás, alapos és eredményes kutatásaival s kísérleteivel megállapította, bebizonyította azt, hogy a médiumok revent mutatko azon

jelenségek, a melyeket a spiritizmus úgy magyaráz, hogy elhalt emberek szellemétől származnak, nem egyebet, mint az illető médiumok lelkének öntudatlan megnyilatkozásai. Erről könyvet is írt a tudós, a melyben egyebek között azt is állítja, hogy az u. n. mozgó, vagy tanzoló asztalok jelenségét reg megmagyarázta *Faraday* Mihály, a híres fizikus és chemikus. Hat keszgeitlen, hogy *Faraday* a mult századnak egyik legnagyobb tudosa volt, s a magnetizmus, a villámosság, a diamagnetikus jelenségek teren kiváló tekintely számba ment, amde az a malheur mégis csak megesset vele, hogy azok az ördögös mozgó és tanzoló asztalok megfrefáltak és téves tannak a felaitásnak bírtak, a mely tanat azonban mihamar megdöntötte egy másik híres fizikus és chemikus, *Hare* Róbert egyetemi tanár Filadelfiában, — s ma már, a kinek a spiritizmus teren csak neki kis tapasztalata is van, csak mosolyogni tud a *Faraday* elméletien. Pedig hat *Hare* is a *Faraday* nézetét osztotta mindaddig, a mig alapos tudomany kísérleteket nem tett, s a médium izmaiban rejfo meg ismeretlen dejeser elő hatasának tulajdonította az asztal mozgulatit. Alapos kísérletei azonban máskról győzték meg, meg pedig arról, hogy azok a mozgó, keringő, lepkedő és szalado asztalok tenyeg a médiumnak egy meg ismeretlen ereje segítségével etjik valamutaba a szemeiöt, de hogy ez az erő egy másik, szinten ismeretlen, de *intelligens* erő által hatványoztatik, úgy hogy sokszor *gyermekmédiumok* jelenietien is, s anélkül, hogy bárki is akarsak egy újajval is érintene az asztalt, ez nemcsak mozgott és keringett, hanem 2—3 szobát is végigsetit, parancsokra erre vagy arra a helyre ment, a melyeztet emelkedett, fölörült, egy vagy két lábára állt, 3—4 erős emoeuret birkozott az

a melyet a jatunkani városi hatóság nem engedett kirakni, mert Turócz-Szent-Márton a sertésvész szempontjából zár alatt levőnek volt feltüntetve az illető hivatalos értesítésben. Minthogy erről a gátoló körülményről a járási állatorvos az illető főbíródotk nem értesítette és a szaltimany elindítását megengedte, mulasztást követett el, a mely ügyben a közg. bizottság a vizsgálatot elrendelte.

Több varmegyei tisztviselő ellen folyamatosan volt fegyelmi vizsgálat tárgyában a belügyminiszter döntése leérkezvén, a varmegyei tisztviselő és főszervező utasítottak, hogy a vagyoni felelősséget kímálva esetekben a felelősség mérve néve intézkedjenek. Azok a tisztviselők pedig, a kik pénzbizottságok lettek, utasítottak, hogy a kirótt pénzbizottságok fizessék be.

Justh Ferencz java.lathozza, hogy Felső-Stubnya és Szkieno községek érdekében a turcsesi vasút alommasoan theraur traktar szerveztessek, nehogy tovabbra is azon terhes közlekedési állapotok maradjanak fönn, hogy a felsőstubnyaiak a stubnyai, a szkienoiak pedig a jánoshegyi alommasó kenyelelekek teherairukat el es oda szaltimany. E tárgyban a kereskedelemi miniszterhez partoló följerteszes tetetik.

Huas Jakab tiszti főorvos jelentése szerint a f. évi november havi egészségi állapot kevesebbe volt kielégítő, mint az előző hónapban: járványok ugyan nem uralkodtak, de az általános betegedés tömeges volt; egyaránt jelentek meg a tudólok, a tudó és gége hurutos bantaimak valamint a csusos bajok is.

A heveny fertőző kórok közül előfordultak: Vörheny: Rutkán 7, gyogyult 3, maradt 4. Szu-csányban 9, gyogyult 4, meghalt 2, maradt 3. Kis-Semecen 2, gyogyult 2, Balintfalú 1, maradt. — *Kanyaró*: Pribócson 2, gyogyult 2. Rutkán 2, maradt 2. Helyben 14, gyogyult 6, maradt 8. Szt.-Péteren 1 maradt, Kisfaun 1 maradt, Stubnyafürdőben 1 maradt, Lazanban 3 gyogyult maradt 3, Znióvaralján 20, gyogyult 12, maradt 8, Sziovanban 11, gyogyult 8, maradt 3. — *Ronosóli toroklók*: Rutkán 1 gyogyult, Alsó-Stubnyai 1 maradt. — *Hasi hagyndz*: Rutkán 1 gyogyult, Mosoczon 1 gyogyult. — *Hökkurur*: Turánban 5, gyogyult 2, meghalt 1, maradt 2.

Mindenütt a kellő óvó s gyogyintézkedések megtétek. Sziovanban az iskola 14 napra bezaratott. A korsmak, mézsarszekek és a kereskedések megvizsgálatok és rendben találtak. Orvos rendőri hullakemelés 2 esetben eszközöztetik, még pedig Blaticzan egy 72 éves pasztoron, ki gutatűsben halt meg. Az ivankafalusi határban pedig egy ismeretlen koldus hullánk; ez esetben a halál oka tudóvész.

A rutkai erdőben egy 20 éves fiatal ember vadászat alkalmával vizgázatlanagsból agyonlötötte magát; hulláján törvényeszi ki boncolás végeztek, Krpellanban egy 4 éves fiu hirtelen meghalt; minthogy gyau meurt fel, hogy halálának oka erőszakos behatas volt; hulláján törvényeszi ki boncolás végeztek. Nolsón egy 41 éves férfi a Vág vízbe fult s 3 hét múlva kihuazott. Minthogy a személy azonossga meg lett állapitva a boncolás fölölegessé vált. Kiallítottat 14 orvosi bizonyitvány és 17 orvosi lalétel könnyű testi sértsérek.

Grunnich Géza kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint az állami egyenes adók befizetése a mult évi hasonló időszakhoz képest 5752 koronával kedvezőbb. Jelenti, hogy az adókietés az egész varmegyében folyamatosan van.

Klímó Vilmos közg. bizotts. tag azt kérdezi, hogy a szleszölök az esetben, ha burgonyabaterésük nem sikerült, kötelesek-e az előjáróssággal bizonyitadni, hogy annak alapján mastol vasarolhassanak?

győztes maradt, előre megalapított jelekkel értelmes feleleteket adott a föltett kérdésekre, egy szóval, úgy viselkedett, mint — egy ember. Ilyen tünetekkel és jelenségekkel szemben az önkénytelen ráködtatások, a diamagnetikus, a muskuláris s más egyéb hasonló magyazatok és elméletek annyival is inkább csütörtök mondottak, mivel másrészt a mozgó asztalok a föltett kérdésekre a már emittett jelekkel (netüket jelző kopogással vagy hajongással) még a mozgóat láthatatlan intelligens erőnek vagyis lenynek a nevét is megmondotta, a melyet földi életében viselt s személyazonosságát is igazolta.

S minderről meggyőződhetik ma is mindenki, ha a kísérletezés faradságát nem sajnálja.

Meg kell azonban jegyezni, hogy az asztalokkal való kísérletek csak olyan szerepet játszanak a spiritizmusban, mint pl. az abc a tudományban; de valamint abc nélkül irni s tudományos könyveket közzé tenni nem lehetne, úgy ezek a kezdetleges kísérletek is — a mikkel ma már a kutatók tetemes része nem foglalkozik, mivel már sokkal tökéletesebb eszközök vannak a búvárláshoz, nem csekély fontossággal, mert a maguk egyszerűségével is nagy bizonyító erővel bírnak.

S ha ilyen eszesen mozgó asztalka mellé ütötnék a mi napijaitonk szkeptikus szerkesztősegeit, a mely asztalokkal esetleg a redaktor úr napja szioainak meg, mondánq dorgatóriumát a fia hitienegese ellen, — és a mely asztalka ket-három áthiariportert is sarokba szortozna, — bezzeg máskép írnának a spiritizmusról és a spiritistákról!

De hat ók félnek az ilyen asztalkához ülni, mert sokkal bátorságosabb dolog a szerkesztősegi szoba jó meleg meideingerjé melől nevetni és szüdni a világ hőbortjait és boldogjait és cserdes résztvevő lenni a megbibant eszu potsdammi udvari körök irant, a kiket a spiritizmus orvenye elnyelni keszul.

Grunnich G. pénzügyigazgató ezt szükségesnek jelenti ki, a mely kijelentes tudomasul szolgol.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelői jelentése szerint a mult hónap ülés óta meglátogatta a helybeli róm. kath. és az izr. iskola 2. osztályát, a raksa-nedozari ág. h. ev. felekezeti, a turócz-szent-mihályi r. k., a pribóczi ág. h. ev. evang., a kostyáni és diveki ág. h. ev. a haji r. k. és ág. h. ev. iskolát, a mosóczi állami óvodát és all. leányiskolát s legvégül az ottani r. k. iskolát.

A priekopai ág. h. ev. felekezeti iskola tartatában állapota taroyában a mai úlésből tesz előterjesztést, a melyet szükségessé tesz az körülmény is, hogy az 1901—1902. tanévi össeírás szerint Priekopán 156 mindennapos tanköteles van. Minthogy pedig ezeknek tanitására csak egy tanító áll rendelkezésre, ebben a községben a községi elemi iskola felállítására van szükség.

Jelenti, hogy az ivankaföldi állami elemi iskola elhelyezése tárgyában a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszter arról értesítette, hogy az új építkezés tárgyában az 1902. év folyamán fog rendelkezni. Így tehát a jövő év folyamán az állami elemi iskola allandó elhelyezése Ivankaföldön is biztositva van.

A kostyáni állami elemi iskola szervezése ügyében a közokt. Miniszter elrendelte, hogy az építési tervek és megfelelő költségvetés hozza mielőbb fölterjesztések, a mire nevezte a szükséges intézkedések megtétek.

Sajnos azonban, hogy a felső-stubnyai községi iskolának allamositása a jövő év folyamán még nem lesz eszközölhető, minthogy ó nagyméltóságának tarcaja e czimen már túl van terhelve. 1903-ban azonban a felső-stubnyai közg. iskola allamositása is fogantatba fog vétetni.

Elrendelte ó nagymélt. a gazdasági ismétlő iskolák törzskönyvének össeállítását. Turóczvarmegyében eddig elé 19 ilyen iskola van működésben, a melyekben a tanitoknak nagyobb része az ide vonatkozó képeztést is megszerezte. Ezeknek az iskoláknak fejlődését azonban nagyban gátolja az a körülmény, hogy a gazdasági ismeretek gyakorlati részének tanitására szükséges teruletnek nem mindenütt és nem oly karban allanak rendelkezésre a mint az az eredmény szempontjából szükséges lenne. A znióvaraljai állami tanítóképző gazdasági szaktanaraval megvizsgáltatta a gazdasági ismétlő iskolákat. A szaktanarának véleménye is az, hogy ezek az iskolák csak akkor fejlődhetnek, ha az ahhoz szükséges feltételek megvannak. Minthogy pedig a gazdasági területet a községeknek kell rendelkezésre bocsátaniok, ezt a kérdést a nemrég jóváhagyott felsikolai megyei szabályrendelet keretében fogja a kir. tanfelügyelő rendezni. Jelenti végül, hogy az iskolai egészségügyi aaltalában kedvező volt, csupán a szlovani r. k. iskolát kellett bezarni az ott fellépett kanyaró miatt.

Borbély Kálmán főmérnök jelentése szerint a szioana-alsó-kubini allamuton építendő átereszes versenytergályalásához egy kb. tag lenne kiküldendő. Dr. Lax Adolf kb. tag kiküldeték.

A vm. törvényhatósági allatorvos felolvasott jelentése szerint ragadóss állati betegüles az elmúlt november havában nem fordult elő, ellenben a sertésvész járványos illetve szorványos előfordulása miatt zár alatt tartott Treboszt és Turócz-Szent-Márton községek a zár alól fölmentettek, nemkülönbön Priekopa község is a hol sertésorbáncz járványosan uralgott. Mosóc községben az év folyamán ismételve föllepett sertésorbáncz szorványos esete, ismételve csak egy udvarra szoritkozott s a fertőzött udvar ó heti zár után még november hóban felszabadult.

Sajnálattal kell megjegyezni, hogy elrendelt forgalmi korlatosok — a községi előjárósságok s egyéb tényezők miatt, a keletlenl hosszabb ideig — nemritkán, több héttel is fenntartatnak, mialtal nemcsak a fertőzött udvar tulajdonosa, hanem vele együtt az egész község, valamint a vele szomszédos községek is szenvedésbe vonatnak s az allatok szabad forgalmat kapotják. Hogy a fenlőadott szabálytalanságok a jövőre megszüntethetők lehessenek, veleményezem, hogy a községi előjárósságokk szigoruan meghagyassék, miszerint valamely ragadóss kör megallapítása után, a további megbetegülesek és elhullásokról maguknak lehetőleg biztos értesüleset szerezzenek — és tapasztalataikat, a kötelező heti jelentéseiken az eljáró jarasi m. kir. allatorvossal közöljék. Ezen heti jelentések a hét folyamán föllepött új betegülesi- és elhullási esetek, nemkülönbön a mult hetek betegülesi beallott vetozasáról — nevezetesen az ezektől beallott felgyogyulási- és elhullások, nemkülönbön fogzanatosított kenzerszúrásokról, — tulajdonosokint teendők; hogy ennek alapján a hatóságok kellő és gyors intézkedéseket tegyehessenek.

Zár alatt áll még jelenleg: *sertés-orbáncz* járványa miatt, Stianovcska aprilis hó 10-ike és Zsambokret június hó 4-ike óta; *juhárk* miatt Bisztricska aprilis hó 12-ike óta, vagyis 6—8 hónapja. A zarnak új hosszú ideig történő fenntartás okáról ez alkalommal biztos tudomasom nincs — azonban az ez ügyben szerzett tapasztalatakról a legközelebbi alkalommal beszámolok.

A mult hóban uralkodott időjárás, a hazi allatok egészségi állapotát nem befolyásolja, kedvező volta megengedte, hogy hazi allataink úgy a természetes, mint az alkalmi lelegeleket majdnem az egész hó folyamán kihalaszahassak.

Keviczky Imre közgazdasági előadó jelentését más alkalommal közöljük.

A jó Fülöp.

Turócz-szt.-mártoni magyar műkedvelők szini előadása 1901. évi december hó 7-én az állami iskolák tornacsarnokában.

A Turócz-szt.-mártoni magyar műkedvelők szinpadja 1888. évi február hó 19-én nyílt meg nagy lelkesítéssel s az egész varmegye magyar közönségének rendkívül nagy érdeklődése mellett. Részbén a műkedvelők páratlan lelkesültsége, részben a közönség szokatlanul kitartó érdeklődése lehetővé tette, hogy a műkedvelők különböző jötekonny czelokra mindjárt ez eső évben 6 előadást tartottak. Bizony szépen indultak meg az előadások. Mennyire emeltek e kedves s lazasias össejövetelek magyar társadalmi életünkben. A m mint minden, úgy ez is megváltozott. A lelkes műkedvelők egy része eltávozott körülbőll, más része belefáradt a nagy munkába, új erők nem léptek a régiék helyébe s így e kedves össejövetelek mind gyérebbek lettek s végül egészen megszűntek. Hallottunk ugyan szorványosan ez után is néha egy előadást, de a rendes műkedvelő-társulat 1895. évi június hó 18-án jászott utoljára.

Két lelkes fiatal tanár: *Eichner Zsigmond* és *Rebthly Vladimir* a „Turócz Egyesült Sport-Egyesület” rendezői ezime alatt karolták fel újból a jógy sorsra érdemes eszmét, s folyó évi december hó 7-én az a czélzattal rendezték az első előadást, hogy — ha a közönség csak némi érdeklődést is fog mutatni, megindítsák a műkedvelői szinelőadássok cziklusát. E két fiatal tanárt szíves egész meglevő udvözölöm. Mert az ilyen vállalkozás nem kicsinyelni való. A ki hidegen, közönyösen néz azt, mint fáradozik néhány lelkes ember a magyar társadalmi élet élénkítésén most, midőn a közelmulban történeteken okulva tömörültnk kell nem csak a politikán, hanem a társadalmi terén is: mondom a ki ezt közönyösen, sőt talán kicsinyléssel, gúnyosan nézi, az tekintsen a szomszédba, nézze meg a turóczai nemzetiségieket s lássa, hogy ott is a társadalmi élet mozgalma, a „Besedy”, „Speravéck Večierky”, „Sylvestrové Večierky”, „Divadelné Predstavenia” s más effélé vállalatok képezik alapját a politikai tömörülésnek.

En szivből udvözölöm az új vállalkozást s várom a folytatást. Előre megjósolhatom, hogy a fiatal műkedvelők önzetlen működése sok gúnynak és kegyetlen kritikának lesz kitve. Ez ne kedvetlenitso el. Maga az eszme — ha talán másutt el is kopott — itt nálunk Turócz-Szt.-Mártonban, szép és szükséges, azért kitűnően érte lankadatlanul.

De lássuk hát a „Jó Fülöpöt”. Igazán pompás darabot választottak, Csiky Gergely egyik legjobb vigjátékát. Hőse Hernádi Fülöp, a „jó Fülöp”, a ki csak azért él, hogy másokon segítsen, maga boldogsága föltött öröküdjé, de a ki behelgyuragsággal csak bajba keveri azokat, a kiken segíteni akar, s mig ő mások boldogsága föltött öröküdjé, azallat a legjobb barátja, elhalaszsa a menyasszonyát. Ez alakot *Rebthly Vladimir* pompásan játszotta. Játéka a rendes műkedvelői színvonal föllé emelkedett, s a közönség végig a legnagyobb derültségben tartotta. A komikus elemet mellette még különösen *Simonsics* Alajos képviselte, a ki Góthot, a meggazdagodott vaskereskedőből lett dzsentrikt józtt és természetes humorral, találon s végig jó kedveléssel megismertette. Minden izében előkelő világi volt *Eichner Zsigmond* Várdai Ottó államtítár nehéz szerepében; *Milantovics* Lyubisa meleg érzéssel s csongal hanggal játszotta Vathy Béla, a fiatal férfi szerepét; ugyesen, humorral s e mellett találó ironiával adta *Kossatzky* Rezső Déry Andor rövid szerepét, valamint *Moskóczi* József is élhetően, komikus vonásokkal ábrázolta Adolfot, az idoges inast.

De — a mivel a „kritikák” voltaképen kezdenem kellett volna — éppen oly jól, sőt még jobban játszottak a hülyéket, egytől-egyig szép, fiatal leányok. *Boltis* Ilonka Góth Matild szerepében csupa élét, csupa titz volt. Szerepének megfelelően, épp oly találon adta kezdetben a galambszelid, ábrándos fiatal asszonyt, mint később a túlzótt pantann menyecskéket, a nögyélet alelnökeit, a szereplő, körüljárjogott és ragyogó divathölgyet. A mikor a „szuklebb” bizottság ülésén elnökölt, a midőn roulettezsin küldötte Fülöpöt, s midőn búzské megvetésével sújtotta a nőlahajlás Várdait, ezek mind kitűnően kikerekítettek és sikerült alakítások voltak. A hülyéket között Ottill szerepében *Spannart* Fanny képviselte a komikus elemet. A hajdan „szerepelt” és „ragyogott” övezgyasszonyt aranyos jó kedvelé, találon, a komikus részleteket diszkrétül kiemelve játszotta. Az es sikere nagy részben neki köszönhető. Elögans államtítárné, előkelő megjelenés volt *Kertész* Gizella Várdai Ottóné szerepében. A „szuklebb bizottság” ülésén az ugyesen elfojtott s mégis ki-tűzőtt föltűnéseket ellenállhatan hatással játszotta. Kifogázatlanul személyesítette *Lehotzky* Anna Góth Klára, a leánygymnáziumot végzett fiatal leány szerepét. Az édes naivitás mögött kiselállmó okosság s férjhezmenési kedvet elragadó bájjal ábrázolta. Csak azt esodáljuk, hogy csak a 3-ik felvonás végén, s nem már az első felvonás kezdetén hagyta faképnél a mások boldogsága föltött öröküdjé „jó Fülöpöt.” Kedves s nagyon ügyes volt *Singer* Jolán Marcsa szobalány rövid, de jó szerepében; a szinpadon teljesen otthonosan mozgott s esinos megjelenésével is emelte szerepének hatását.

Ime, eddig szól a tudósságon. Egytől-egyig mind igen jó játszók fiatal műkedvelők, s ha egykört-másikról egy-két ronnal mégis többet irtam, az csak a nagyobb szerepek tulajdonitathó. Különbön ki kell még emelnem, mily bájos kép volt az, midőn mind az öt üde, szép fiatal leány egyszerre együtt volt a szinpadon. A darabmal: menete, a vizitelés, tóba fordulás, előkelő fördülölyben való tartózkodás stb., minduntalan új alkalmat nyujtott újabb meg újabb női öltözékek

beutattására. Fialat műkedvelőink ebben is „ragyogtak”. Szóval: feledhetetlen kedves esték szerettek nekünk.

Közönség nem volt sok, de elég; volt annyi, hogy ennek kedvéért is érdemes a vállalkozást folytatni. Ott láttuk a város és a környék notabilitásait a vármegye főispánjával élőkön, ügyintéző nagyszámú hölgyek szép csoportjával. A sikerlél szinté előadást reggelit tartó kedélyes és feszelen táncmulatság követte.

Charon.

HIREINK.

— Kitüntetés. Ő csász. és apostoli királyi Felsőlegye folyó évi december hó 4-én kelt legfelsőbb kéziratával szent-miklósi és óvári gróf Pongrácz Frigyes osztályfőnöknek a cs. és kir. közös pénzügyminiszteriumnál, saját kérelmére történt végleges nyugalmazása alkalmából, a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztait. A kitüntetett Turoczban is birtokos és mint helyi sokan ismerik.

— Személyi hír. Baró Révay Gyula a szucsányi kerület országos képviselője, ki a múlt heteket az országgyűlés tárgyalásán Budapesten töltötte, Kis-Selmecre visszakerült és a karácsonyi ünnepeket itt fogja tölteni. — Éder Ferenc znióváraljai kir. járásbíró szabadságáról visszatért és újból átvette hivatalának vezetését.

— Bizalmas értekezlet. Turoczvármegye főispánja a küszöbön álló megyei tisztújító választások alkalmából f. hó 12-ikére úgy a virilis, mint a választott bizottság tagok között többeket bizalmas értekezletre hívott egybe. Amint a viszonyokat ismerjük csak néhány oly alkalmas cetülteséről lehetett szó — melyeknek eddigi vise-elő magas korukra való tekintettel a további szolgálata különben sem válikoznak. Mint értesülünk a következőkben történt megállapodás. Alispán lesz Beniczky Kálmán, arvaszéki elnök Keviczky István, eddigi főjegyző (Zathureczky Tamás arvaszéki elnök nyugdíjaztatása kerelmezte), Tisztí ügyész lesz a nyugalmra vonuló Csepessányi Ferenc helyébe dr. Lax Adolf, főjegyző lesz dr. Beniczky Akos, I. aljegyző Csepessányi Sándor, II. aljegyző Akantisz Ödön. Arvaszéki únbökök Raksányi József és Zathureczky Imre. Főszolgabírók Ujhelyi Attila és Zorkóczy Tivadar. Szólgabírók Rutkay Sándor, Zaborszky Adolf, David Gyula és Velits Antal.

— Kinevezés. Ő Felsőlegye a királyi *Medríhradszky* Emil turoczsantmartoni járásbírósi albirói, az epetjesi kir. törvényszékhez törvényszéki bírva nevezte ki. *Medríhradszky* Emil a helybeli kir. járásbírósnál hét évet töltött. Kinevezése alkalmából szamosan üdvözöltek úgy kartsárai mint barátai.

— A »Turocz Nagy Diakok« (T. N. D. K.), mint értesülünk f. hó 31-én, azaz Sylvester estéjén mulatságot szándékozik rendezni. Ezen mulatság értesülünk szerint változatos és sokoldalú programmalval felül fogja a mulni az eddigi ilyenmű mulatságokat. Különben a »Turocz Nagy Diakok« rendezésének eddig kimutatott ügyessége, s eddig elért sikerei biztositokt nyújtanak arra nézve, hogy a közönség mulattatásáról a legjobban fog gondoskodni. A mulatságot a »Sport egyület« jéspályájára javára rendezik.

— Megyei gyűlések Turoczban. Mint halljuk f. hó 21-én rendes megyei közgyűlés lesz, a tisztújító rendkívüli közgyűlés pedig f. hó 30-án fog megtartatni.

— Allandó választmányi ülés. Turoczvármegye állandó választmányai f. hó 21-én megtartandó vármegyei közgyűlés tárgyainak előkészítése végett f. hó 11-én ülést tartott.

— Jötekonyaság Említettük lapunk múlt számában, hogy a Turoczmegyei Jötekyony Neogylet faradhatatlan ellenőre, özv. *Lakossányi Vilmosné*, a ki e növényeségen az egyetlen elnyerő nemokora negyed százados jubileumát üli, első almutatását az arvaknak szánta, de nem természetben, hanem az azoknak eladásból befolyt összeget. Ezen összegből jövő vasárnapi — decz. 22-én — összesen 15 arvat (1—1 hajt és csermosni, 2—2 stbnyafürdő, rakcsai és szent-petéri, 3 szentmartoni és 4 mosóczi, — vegyest fiú és leány) — fognak a neogylet hölgyei d. u. 1/3 órákor a megyeház kástermében meleg ruhával ellátni, a mely szeretet ünnepre szívesen lát vendégeket is az egyület. — Egyben arról is értesítenek benőnk, hogy még 20 drb alma nem kelt el a 120 drb-nyi termésből, és halas köszönettel vennék, ha azt a fenmarad 20 almát is megvásárolná a t. közönség (darabja 50 filleren kapható Moskóczéi Ferenczné együleti tagnál) a mikor a maguk részéről azt a kérest ératojlik, hogy a kinek módjában van, és a ki a szeretet adományával az ör. n. derájét oda akarja varázsolni a szegény arvak bő arczara, az ne sajnálja tőlük fillert, vagy természetbeni adományt, a miket szinten említett együleti taghoz lehet elküdeni. — A jölettek felszerelik karácsonyi örömeinket!

— Lemondott tanító. Andaházy Barna okl. tanító a kit csáki elemi iskolához, melőlő állomást elfoglalta volna lemondott. Az allas ideiglenes betöltésére helyettesített keresnek, a ki esetleg tanítónó vagy óvodón is lehet. Jelentkezhetni a turoczmegyei kir. tanfelügyelőnél.

— Tisztújítás Arvában. Arvában a megyei tisztújítás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. Úgy hallatszik, hogy egyes allásokra többen is fognak pályázni. A tisztújító közgyűlést mar f. hó 19-én megtartják.

— Turoczvármegye közgyűlése f. hó 21-én délelőtt 10 órákor tartatik meg. Ennek fontosabb tárgyai: Alispáni jelentés. A folyó év végén őrésedése jövő 5 közgazgatási bizottsági tagságnak választás utján való betöltése. A különféle bizottságoknak megválasztása. Belügyminiszteri rendelet a f. hó végével megtartandó általános tisztújítás tárgyában. Földmívelésügyi miniszteri utatitás az 1894. évi XII. t. cz. 33. §-ban előírt szabályrendeletnek megalkotása iránt. Belügyminiszteri leirat a t. sz. martoni nyírványos jellegű kórház 1902. évi költségvetése ügyében. Számmonkérő szék jegyzőkönyve. Választott vármegye-bizottsági tagok névjegyzéke. Azon pénzintézetek megjelölése, a hol az árva pénz az 1902. év folyamán gyűmölösözés végett elhelyezendők lesznek. Turocz-Szent-Márton nagyközség szabályrendelete heti-vasárkór tartása érdekében. Ujhelyi Attila felebbezése a Szucsány községben terhére előírt közzégi adó elővélés címén való leírásának elrendelése iránt hozott elutasító képviselőtestületi határozat ellen. Lauffer Jakab t. sz. martoni lakos kérelme a kézizalag-kölsön-üzletheben szedendő kanat-szalákoknak és a leteendő biztosítéki összegnek megállapítása iránt.

— Vöröskereszt egyület. A turocz-szucsányi főkögyület tisztikara a betervezett 1900. évi jelentés szerint a következők: elnökök: dr. Haaz Simon és Schults Lajosné; jegyző: Simko Maria; pénztárnok: Rosenfeld Vilmosné. Volt a főkögyeletnek 2 alapító és 22 rendes tagja és 737 korona 29 fillér vagyon. Ezen tevékeny és példás buzgalom főkögyelet: zászlaja alá, a mint az évi jelentés kiemeli, felekezeti és nemzetiségre való tekintet nélkül szerelik Szucsány és vidéknek értelmisége. Az előző években követett gyakorlat szerint a múlt évben is rendezett táncmulatságot és így nemcsak az alapszabályokban kitűzött czélt tartotta szem előtt, hanem a társadalmi életnek is egyik jelentős tényezővé vált. A főkögyelet feladatult tűzte ki egy helybeli kisebb kórház felállítását, melylyi vagyonai viszonyai ezt megengedik.

— Makabeus-ünnep. A körmezőbányai izr. templomban f. hó 6-án tartották meg az évente szokasos ünnepet, az ősszen állami és városi iskolák izr. növendékei részére, ki zulfoglalás megöltötték a templomot. A rabbi meggyújtotta a szertartásos méceseket, melyek a zsidó hőkök tetteit dicsőítik, miközben a tanuló ifjúság elnekelte az ünnepi egyházi éneket. A rabbi, ki az *egyház magyarságodása körül kívánó érdemeket* szerzett, az alkalommal is szép magyar egyházi beszédet tartott a hazafias érzelmek és a felekezeti öntudat apólasáról.

— Közgyűlés. A znióváraljai »Magyar Olvasókör« évi tisztújító közgyűlést Znióváralján a kör rendes helyiségében 1902. évi január hó 12-én délután 5 órákor tartja meg.

— Érdekes irodalmi hír. *»Niederländische Maleridyllen«* czim alatt jelent meg e héten lapunk nyomdájában és főmunkatársunk kiadásában egy három felvonású német színmű, melyet egy leipzig színház ügynökkésg fogadott el a németországi színpadokon való terjesztésre és színterhözatalra. Azon olvasóinknak, kik a német nyelvet bírják szívesen ajánljuk ezt a kis érdekes, irodalmi udjónságot előlvásásra. (Ara 60 fill. s kapható kiadóhivatalunkban, Moskóczey Ferenczné könyvkereskedésében)

— Jéggpalya. Znióváralján az állami tanítóképző intézet kertjében levő jéggpalya már teljesen elkészült s mint minden évben úgy ez idén is a közönségnek rendelkezésére áll.

— Tűz Ruttkán. A múlt vasárnap éjjel hatalmas beviágította Ruttkát, Juricska Rutkay gazdasági épületének égése. A ruttkai tűzfórtás azonban csakhamar a helyszínen termett és megakadályozta a tűz terjedését.

— Tanítógyűlés Stbnyafürdőn. A mosóczi—zniói járás tanítóit tegnap Stbnyafürdőn tartották meg ez idei őszi gyűlést, melyen a vármegye kir. tanfelügyelője is megjelent. Ezen a gyűlésen Bartsch Gyula hedvighai állami tanító gyakorlati tanítást tartott, Zvada Antal vrizkói igazgató és Petrich Jánosné tureseki tanító is előlvásást tartottak. A gyűlés lefolyásáról különben jövő számunkban emlékezzük meg.

— Ünygilykosság. A családótt szereltem már sokakat sodort a megsemmisülés örvényébe, s legutóbb is követelt ismét áldozatot. Werner Miska zölými kavéházatulajdonosó fia ugyanis már régóta taplalt rokonszenvet csinos pénzernőből irányban, s e rendkívüli rokonszenv gújított benne szerelmet a leány iránt, ki azonban nem akarta viszonyozni e szent érzelmeket és el is távozott városból. Ezt a fiatal ember annyira szívére vette, hogy a kavéház bejárata előtt golyót röpített mellébe s súlyosan megsebesülve összerogyott. Most nagy gondallal apólják, mert állapota aggasztó.

— Szineszet Rózahegyen. Fehér Károly igazgató vezetése alatt álló színtársulat Rózahegyen több előadásra bérletet nyújtott, s e hó 7-én meg is kezdte működését. A társulat kitűnően van szervezve s a közönségnek kellő támogatása mellett tartja meg előadásait.

— Műkedvelői színi előadás. A zölými műkedvelők a múlt napokban az elszerecsellenlélő vasutasok arvai részére Miskolcra on fellátandó intézet javára, tanszultássalval egybekötött jötekyonczelut műkedvelői előadást rendeztek, mely alkalommal színes hozták Herczeghy Ferenc »A három testőr« című év színművét, melyet, melyet a szereplők szent előkészítéssel, dicőretem méltó ambcióval, óriási tetszés mellett adtak elő. A jötekyonczélra 200 korona tiszta haszon jutott.

— Nyilvános elszámolás és köszönet. A turoczói sport egyület f. évi december 7-én megtartott táncszalag egybekötött műkedvelői színi előadása alkalmával befolyt: a) belépő jegyekért 237 korona; b) fellépő-ízetések utján 18 korona. Összesen: 255 korona; kiadás: a) viagtatásra 12 korona, töltesre 22 K 40 f, kiszolgálás, takarítás, sörölés, teremrendezés 14 korona, meghívók, jegyek, bélyékek és egyéb kellékek 39 K 32 f, fodrasznak 9 korona, ozigánynak (vasocorával) 58 K 28 f, összesen 155 korona, és így a tiszta jövedelem: 100 korona. Felülíztettek: Ifj. Justh György 7 koronát, br. Revay Laszlo 7 koronát, Beniczky Géza 2 koronát, Parvy Endre 1 koronát és Simko Rezső 1 koronát. A nagylelkű adakozók fogadják e helyütt is a rendezőség halas köszönetét.

Eichner Zsigmond.

— Szilveszter estély. A zölými műkedvelők-köre a szilveszterre nagyszabasu esztélyt rendez, s e célból fényes programot állított össze. Ez estélyen a műkedvelői kör dalardaja is fog először e minőségében szerepelni, s az énekpróba már serényen folyának.

— Közgyűlés. Liptó-Szt.-Miklósról írja levelezőnk: A lipótzentmiklósi »magyar tarsalgó kör« e hó 10-én tartó Szemrecsányi Arisztid főispán elnöklete alatt rendes évi közgyűlést. Az évi jelentés szerint a bevétel 4278 K 53 f, a kiadás 4208 K 67 f volt. A tagok száma 128. A tisztviselői választása közféltálat-asal történt. Előnké lett Szemrecsányi Arisztid, alelnök Jeszenszky Geza, titkar Ocbán Nándor, pénztárnok Kacz Henrik, könyvtáros Joreszku Jenő, ügyész Bohus Peter, haznagya Kiszely Gyula, választmány tagokká lettek: Andaházy Geza, Bobroviczky Kálmán, id. Ballo Lajos, Ballo Rudolf, Boltzár Miklós, Jóbb Marcell, dr. Kux Adolf, dr. Mikó Gyula, Mikó Peter, Palugyay Gyula, Skonyar Gusztáv és Vitalis Peter.

— Vízvezeték Rózahegy városának. Rózahegy városa még a jövő év folyamán vízvezetéktereszert. Az erre vonatkozó költségvetés már meg van állapítva; az összköltségek 94.000 koronára rúgnak.

— Bartha Miklós könyve. Az idei karácsonyi könyvnyiaoz egy értekes s a mellett érdekes művel gazdagodott. Bartha Miklósnak, a szép próza mestere épen most jelent meg *»Kaszár földjén«* című kötetje, mely parját ritkító, ragyogó tollal van megírva. Hosszabb ideig tartózkodott a rutének közt a miniszteri kirendeltség működése alatt és így szerzett megfigyelései, tapasztalatai irja le azzal a vonzó dallamos nyelvezettel, a mely neki csodolatos adománya. A 320 lapra terjedő művet az »Ellenzék« könyvnyomdaja sok izzléssel állította ki. Megrendelhető: Kolozsvárt, az »Ellenzék« kiadóhivatalában. Ara 3 korona.

— Postai küldemények csomagolása. A poszonyi posta- és távirata igazgatóság a következő figyelmeztetést adta ki: A csomagoláshoz vagy vasznat, vagy értes csomagoló papírt kell használni, kényesbet természetű tárgyak pedig legelőszérubben faladokban kiüendők fel. — Ékszernek külön postai csomagokban kiüendők. Különös gond fordítandó továbbá a küldemények csomagolására, a címet pedig lehetőleg a küldemény burkolatára (esetleg a faladara) kell írni. Felette kívánatos azoknivül, hogy a feladó nevést és lakasat nemkülömben a címrítat teljes adatait magában foglaló czedulát a küldeménybe is helyettesse el. A küldemények czimzimatáiban a tartalmat részletesen kell megjelölni, különösen pedig azon csomagoknál, melyek tartalma fogyasztási adó alá esik.

— Egy régi megfigyelés. Egy szorgalmas udjónságy-olvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézetnek és Falbnak az időjárásra többnyire ellenkezők. Így a folyó hetre is az egyik eszté a másik szárazhiedget jelez. Bármelyik következik is be, megfigyelés kivagyunk téve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi pemetefü-czukorka.

Szerkesztői üzenetek

— R. I. Alsó-Kubin. Szives sorait köszönnöm. Valóban jödeje nekülöztök. De hát a nagy elfoglaltság mellett is számítok szives igerekenk betartására. — Charon. Nézetd magunk is osztjuk. A tanárság Turocz-Szent-Mártonban a múltban is derekasan kivette a maga részét a társadalmi mozgalomból, sőt e tekintetben a régi gardának élvélvethel érdemei vannak. Ha a múlt általásig ambícióval követi elődeink jó példáját, mindannyunk dicsőségére számítat. A jó kezdet már megvan, mar most csak kitartás kell a további munkához, a mely csak sikeres lehet. — P. E., Znióváralján. Az Olvasókör közgyűléséről annak idején tudósított kérünk. Jegyőnépegy lesz-e az idén?

Teli menetrend a magyar kir. államvasutakon.

(Érvényes 1901. évi október 1-től kezdve.)

Budapest—T. Szt.-Márton—Budapest:
Gyv. i. reggel 7 30, e. k. d. u. 1 58 i. d. u. 2 49, erk. este 9 20
Szv. i. d. e. 9 35, erk. este 8 11 i. regg. 7 44, erk. este 7 00
Gyv. i. d. u. 3 45, e. este 10 37 i. reg. 5 41, erk. d. u. 12 50
Szv. i. d. u. 5 20, erk. reggel 7 16 i. este 9 03, erk. e. d. 10 05
Vv. i. éjjel 11 10, erk. d. e. 11 58 i. d. u. 4 32, erk. regg. 5 20

T. Szt.-Márton—Ruttká—Ruttká—T. Szt.-Márton:
Gyv. ind. d. u. 1 58, erk. d. u. 2 06 i. d. u. 2 40, erk. d. u. 2 49
Szv. i. este 8 11, erk. este 8 20 i. reg. 7 30, erk. reg. 7 44
Gyv. i. este 10 37, erk. este 10 45 i. reg. 5 30, erk. reg. 5 41
Szv. i. regg. 7 16, erk. reg. 7 29 i. este 8 45, erk. este 9 03
Vv. i. d. e. 11 58, erk. d. u. 12 10 i. d. u. 4 20, erk. d. u. 4 32

Budapest—Zsolna—Zsolna—Budapest:
Gyv. i. reggel 7 30, erk. d. u. 1 50 i. d. u. 2 55, erk. este 9 25
Szv. i. d. e. 9 25, erk. este 8 26 i. este 9 25, erk. reg. 7 05
Gyv. i. este 6 15, erk. éjjel 12 13 i. éjjel 3 45, erk. e. d. 9 45
Szv. i. éjjel 10 40, erk. reg. 8 26 i. reg. 5 24, erk. d. u. 5 55

Karácsonyi ajándék-tárgyak, karácsonyfa-disz dús választékban Moskóczy Ferenczné-nél, Turóc-Szt.-Mártonban.

253. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a vármegyei általános tisztújítás a folyó évi december hó 30-ik napjára kitűzendő rendkívüli közgyűlésen fog megtartatni.

Ertésére adom ennél fogva mindazoknak, a kik jelenleg ezen vármegyében tisztviselőként alkalmazva nincsenek s a választás alá eső tisztí állások valamelyikére pályázni kívánnak, hogy kiegészítési és egyéb szükséges okmányokkal felszerelt ez iránti folyamodványokat december hó 28-ának délutáni 5 órájáig hozzám beértesztés el ne mulasztják, mert a később beérkező folyamodványok tekintetbe vehetők nem lesznek.

A jelenleg alkalmazásban álló vármegyei tisztviselők pedig tartoznak a jövőre való alkalmaztatásuk iránti kívánságaikat fenti jelzett időpontig nálam írásban bejelenteni.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1901. decz. 14.

ifj. Justh György,
Turóczvármegye főispánja.

2272. tk. sz. 1901.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tsztmártoni kir. járásb. mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Szomora Józsefné szül. Urszynyi Mária hagyatékának és társtulajdonosi jutalékának bírói elarverése ügyében, a beszteczebányai kir. törvényszék területéhez tartozó t.-sztmártoni kir. járásbírósg területén, Blatnica község 174. sz. tjkvben A. I. 256. 1460. hr. sz. alatt felvett s 1/2 részben Szomora Józsefné szül. Urszynyi Mária, másik 1/2 részben Szomora Janos, kiskoru Szomora András, kiskoru Szomora Mátvás, kiskoru Szomora József és kiskoru Szomora Samu nevére irt 197. sz. ház, udvar és kert, valamint a Vantove legelőből álló ingatlanra 1800 koronában megállapított kikiáltási árban az önkéntes árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi december hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Blatnica községben a községüzeménél megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan-ság kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elő-mervényt átsegáltatni.

Kir. Jbíróság mint tkv. hatóság.

Turócz-Szt.-Mártonban, 1901. évi augusztus 10.

Medzihradzsky, kir. aljbíró.

A „LA FLEUR”

szivarkapapír

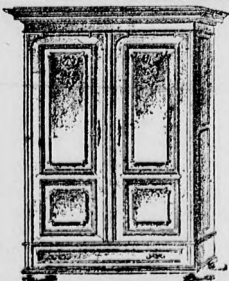
. szivarkahüvely

kiváló gyártmány. Ezen szivarkapapír a legfinomabb anyagból készül; gyártásánál mindama vegyi szerek, a melyek az egészségre, főképen a légzési szervekre káros hatással lehetnek, mellőztetnek.

A **Jacobi Monopol**
„La Fleur”

szivarkapapír a torkot ki nem szárítja s kiválóan azoknak ajánlíható a legmégobb, a kik sokat dohányoznak. — Kapható.

Wix Miksnál T.-Szt.-Mártonban.

BUTOR

a legegyszerűbb és leg-
• finomabb kivitelben,

8 kárpitozott 8

és

vas-butor

dús választékban

kapható

GRABER MIKSA és FIA cég-
nél
Turócz-Szt.-Mártonban.

1901. évi 585. szám.

T.-sztmártoni m. kir. jár. erdőgondnokságtól.

Faarverési hirdetmény.

Az alább megnevezett birtokosoknak tarlatszásra esedékes és hatóságilag engedélyezett vágástertől tein nyilvános szóbeli árveréssel egybekötött zárt írásbeli ajánlatu versenytárgyalás útján a következő fameny-nység becsáttatik értékesítés alá:

1. Szklenón	6 db. rudfa,	2025 db. f.-fatörzs	1374 m ³ ;	11196-40 kor. tőértékben
2. Bellán	470 " "	5102 " "	3873 "	24730- " "
3. Podhrágyon	533 " "	921 " "	365 "	2355-30 " "
4. Szklabinaváralján	59 " "	346 " "	186 "	1125-80 " "
5. Szt.-péter r. k.	62 " "	1006 " "	737 "	4990-20 " "
plébánia	" "	" "	bukk 80	40- " "
6. Szt.-péter r. k.	33 " "	515 db. f.-fatörzs	384 "	2525-30 " "
tanító	" "	" "	bukk 30	15- " "

összesen 1163 db. rudfa, 9915 db. f.-fatörzs 7029 m³; 46978- kor. tőértékben

A árveréssel egybekötött versenytárgyalás **f. évi december hó 23-án d. e. 9 órakor** a turócz-szt.-mártoni m. kir. jár. erdőgondnokság hivatalos helyiségében fog megtartatni, melyhez a venni szándékozők azon bejelentéssel hívatnak meg, hogy zárt írásbeli ajánlataikat az árverés megkezdéseig alólírott kezébe nyújtásák be. A zárt írásbeli ajánlatokban, melyekhez a besár 10%-a óvadékképen, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban esatolando, az ajánlattevő nevét és lakhelyét pontosan megjelölni s a felajánlott vételár szá-mokkal és betűkkel olvashatóan kiírni és azt kijelenteni tartozók, hogy az árverési feltételeket ismeri s magát azoknak föltétlenül aláveti. Olvashatlan s a fenti követelményektől eltérő, hiányos, bélyegtelen, későn érkezőt, valamint pótl- és utóajánlatot, figyelembe vétetni nem fognak. Az árverési feltételek az alólírt erdőgondnokság-nál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. jár. erdőgondnokság Turócz-Szt.-Mártonban, 1901. évi december hó 5-én.

Erdődi, m. kir. főerdész.

4760/1901. sz.

Hirdetmény.

Körmöczbánya szab. kir. és főbányavárosban az 1902. évben megtartandó **országos vásároknak** jegyzéke:

1. Szt.-Györgyi	{ baromvásár	április 24-én
	{ kirakó vásár	április 25—26-án
2. Portiumeulai	{ baromvásár	augusztus 1-én
	{ kirakó vásár	augusztus 2-án
3. Szt.-Mihályi	{ baromvásár	október 2-án
	{ kirakó vásár	október 3—4-én.

Körmöczbányán, 1901. évi december hó 3-án.

A polgármester helyett :

BURDA IMRE, tanácsnok.

Minden
háziasszony
és anya

üdvözölhető, aki az egészség,
takarékoság és jóízre való
tekintetből a Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé (mely
csak az ismert eredeti
csomagokban valódi) hasz-
nálja.